

Jaroslav Čejka
na snímku Ivo Havlíka

Zemřel básník Jaroslav Čejka

Unie českých spisovatelů a redakce týdeníku Literatura Umění Kultura s hlubokým pohnutím a zármutkem oznamují, že se uzavřel život Ing. Jaroslava Čejky (na snímku vpravo).

Básník a spisovatel Jaroslav Čejka se narodil 26. října 1943 v Praze. Vystřídal řadu povolání - byl průvodcem na hradě Bouzově, stavebním dělníkem, projektantem, kulisákem, dramaturgem, časopiseckým i nakladatelským redaktorem, učitelem Lidové konzervatoře, knihkupcem, prokuristou advokátní kanceláře, reklamním textařem aj. Několik let byl v invalidním důchodu pro těžké onemocnění plic.

Vydal několik básnických knížek, celovečerní pořad z jeho veršů uvedlo na scéně poetické vinárny Viola v Praze někdejší Divadlo na okraji. Čejkovy básně byly zhudebněny, přeloženy do řady evropských jazyků a knižně, časopisecky, jevištně nebo prostřednictvím elektronických médií uvedeny v Anglii, Bosně, Bulharsku, Dánsku, Chorvatsku, Francii, Maďarsku, Německu, Polsku, Rusku, Slovinsku, na Slovensku. Jaroslav Čejka psal také prózu, divadelní hry a reportáže z rybářských cest po Mongolsku, Švédsku, Slovensku i českých zemích.

Je autorem více než 20 knih, 4 divadelních her a nositelem několika cen (Ceny Jiřího Wolker, Ceny slovenského ministra kultury aj.) a vítězem několika literárních soutěží (Nezvalova Třebíč, Seifertovy Kralupy ad.).

V redakci Tvorby řadu let působil s vloni zesnulým Karlem Sýsem.

U čtenářů a diváků měly největší úspěch jeho básnické sbírky *Kniha přání a stížností* a *Kapesní sbírka zákonů, vět a definic*, romány *Kulisáci* a *Ryby táhnou proti proudu* a tragikomedie *Na kůži se neumírá*. K jeho vrcholným dílům, které však dnešní politicky rigidní a namnoze nedovzdělaná «kritika» zcela vymlčela, patří román *Odcizená krajina*, za nějž dostal Cenu Unie českých spisovatelů, a též svěžívotopisný politicko-erotický retroromán *Most přes řeku zapomnění*.

Žil a pracoval střídavě v Praze a Českém Dubu. Souhlasíme s vyjádřením jednoho z jeho četných čtenářů, že Jaroslav Čejka byl «asi jedním z posledních básníků toho pojmenování hodných».

Vyjadřujeme upřímnou soustrast osiřelé manželce, paní Kataríně Čejkové a celé rodině.

PETR ŽANTOVSKÝ, PŘEDSEDA UČS
IVO HAVLÍK, ŠÉFREDAKTOR LUKU

V Praze 17. března 2025

Žil lépe než akorát

Pár slov na rozloučenou s prozaikem, dramatikem, satirikem, překladatelem, funkcionářem a především Básníkem, může jen doplnit a potvrdit, co Jaroslav Čejka přátelům, známým i ničemu napsal na své parte, když cítil, že se uzavírá jeho strastiplná cesta; byla strastiplná celoživotními mimořádně těžkými nemocemi, ale také zlobou nenávisných závistivců. Čejka byl, jak se psává, statečný, a víc, dokázal se své hrozné situaci stejně jako světu smát a psát. Jako každý skutečný básník byl si vědom svých předností a netajil se tím. Chudáčekové duchem to rádi nazývají ješitností, aby měli ve svých zdánlivě vyvážených tlustospisech co přihodit na misku negativ mistra, jemuž se nedá upřít velikost.

Na své parte napsal skromně, že žil «tak akorát». Žil lépe než akorát. Ke své krátké strmé funkcionářské kariéře k dohledu nad kulturou v předlistopadové době se dobíral jako slepý k houslím. Nikdy se na žádný post nedral, vždy mu byl nabídnut. Snad i proto mohl každého využívat ku prospěchu svých blízkých, ba i těch, co mu blízcí zrovna nebyli. Byl po zásluze odměněn, jak je u nás zvykem: když se po Listopadu optal jednoho z «vítězů», co má dělat, když se mu nikde neodvažují dát ani nejhorší práci, aby uživil svou rodinu, dostalo se mu v obnovených Lidovkách odpovědi, aby «šel do sebe». Šel do sebe a díky pár přátelům, zejména na Slovensku, navázal na svou slovesnou práci už před převratem a pustil se do díla, publikoval pod pseudonymy a díky pár slušným lidem i pod vlastním jménem. Postupně napsal několik knih, které nešlo ignorovat a nakonec dal zelenou své hravosti a humoru naplno v trilogii o vykutáleném a moudrém invalidním taxikáři Ubersějkevi. Hašek, také Jaroslav (podle jedné Čejkovy zmínky jsou všichni Jaroslavové géniové), měl by z Čejky radost. Co na tom, že darebáci se i na apríla, (v nenáhodný? den pohřbu a jistě i po něm) pokrytecky rozepíší a rozhovoří «vyváženě» hlavně o jeho chybách, spočívajících v tom, že jim a světu, kde mají slabší padáka, viděl do žaludku, nebo spíše do žluči.

MILAN BLAHYNKA

*Nějak rychle nás ubývá.
Už i já končím zdárně.
Vzpomeňte na mě u piva
ve známé Želivárně!*

*Nikdy jsem neměl slzy rád,
ba ani myšlenky černé.
Konečně, žil jsem tak akorát.
Tak za mnou pošlete fernet!*

*Vážení přátelé,
dovoluji si Vás pozvat
na svůj předčasný pohřeb,
který se uskuteční
v úterý 1. 4. 2025 v 11.00
ve Velké obřadní síni Strašnického krematoria.*

Váš
**Jaroslav Čejka, básník, prozaik
a satirik v. v.**

P. S.
Prosím, abyste nenosili žádné květinové dary!
Pokud byste však chtěli přispět na ucelené vydání
trilogie Ubersějky
o vozičkáři a údajném vnukovi
dobrého vojáka Švejka,
můžete vhodit pár korun
do kasičky pod mou fotografií.

ZBROJNÍ ŠÍLENSTVÍ CHURAVÉ EVROPY

JOSEF ONDROUCH

Dědíme po nich Bombu.
Jenže ta spadne na nás.
JORGE TEILLIER, *Noční vlaky*, nakladatelství Dybbuk, 2024, edice *Opium poezie*

Evropská komise (EK) a Evropský parlament (EP) s vládními lidovci v koalici se socialisty překonaly Efekt Greta Thunbergové. Ale i ta už připouští, že jaderná energetika klima neohrožuje. Zatímco Greta ubírá na extremismu a s přibývajícími léty přichází k rozumu, o EK a EP se to říci nedá.

Jadernou energetiku Německo zlikvidovalo a vrcholem pokrytectví je, že Německo kancléře Merze s ještě stále živými vzpomínkami na nacismus, projevuje ochotu podílet se na atomovém zbrojení. Se Zelenými a ve volbách propadlými liberály FDP uvolňují podvodem na voliče dluhovou brzdu překážející zbrojnímu šílenství.

Vše v malém českém, ale v evropsky nejhorším platí o Česku Fialovy vlády arrogantní neschopnosti. Reprezentuje ji Praha přestárlé ODS primátora s pirátským «náměstkem useknuté ruky» a prototypem politického zrádce Pirátů, nejhoršího ministra zahraničí, s TOP korupčním zdravotnictvím ministra chronicky nedostatkových léků.

V záplavě matoucích už předvolebně všeslibné propagandy Grean Deal zůstává dál v podřízenosti Bruselu základem jejich evropské politiky. Dotacemi a pokutami dusí ekonomiku. Komisařka EU je bičem politiky lidských práv nedemokratického ovlivňování i přímého zasahování do politiky, jakéhosi super dohledu byrokratů z Bruselu; projevem je rejstřík metod a akcí mimo zákonné struktury, od ukrajinského Majdanu až po anulaci a vyloučení demokraticky zvoleného prezidenta v Rumunsku.

U nás opakují, naštěstí neúspěšně, své akce «chvilkoví demokraté». Zkoušejí zlikvidovat Babiše, postavit se mírovým snahám USA Trumpa. V podpoře zbrojení akce neschopné EU mimo struktury vzniká společní války chtivých Ochotných.

Evropský atomový deštník je program zbrojního šílenství s vytvářením Paktu ochotných měnicích NATO s USA v NETO (New European Treaty Organisation) mimo nebo dokonce proti USA. Pokračují v podpoře Zelenského války hrozící přerůst v jadernou katastrofu III. světové války. Podporují nelegální struktury zbrojení a pokračující války. Nepřáteli Fialového Česka se stávají USA Trumpa s diplomacií snažící se docílit zastavení války a zahájit jednání o míru pro nešťastnou Ukrajinu.

Migrace ohrožující Evropu spadla úplně z jednacího stolu. Zůstává dalším příznakem diagnózy těžce nemocné Evropy. Za této tragicky vážné situace se politika zatlačování Ruska vrátila o 80 let zpět k Trumanově doktríně, k politice odstrašení spekulujících s rozpadem Ruska. Údajně k tomu samo směřuje a je mu nutné k zániku uzbrojením pomoci. Tragické je, že slabí politici Evropy s komisařkami a byrokraty Bruselu ignorují, že Rusko prezidenta Putina není zaniknuvší SSSR, ani rozpadající se federace opilce Jelcina, ale suverénní stát prezidenta, majícího větší podporu obyvatelstva než vládnoucí politici Evropy Ochotných včetně jen pěti procenty podporovaného premiéra Česka.

O skutečném pokroku a prosperitě, převratných inovacích se mluví jen v souvislosti se zbrojením. Revoluční umělou inteligenci (AI) v Evropě Ochotných berou v úvahu jen jako prostředek k účinnějšímu využití v pokračující válce na Ukrajině k odstrašení vůči Rusku a Číně; dokonce i proti Trumpovým USA a vlastnímu obyvatelstvu; ve službě politiky ohrožující evropské země a nás tak, jak o tom mluvil viceprezident USA J. D. Vance na Mnichovské bezpečnostní konferenci v Mnichově.

Evropu vedou neschopní, respektive schopní všeho

Stav nemocné Evropy zvýrazňuje tragický nedostatek osobností. Schopnou není žádná z komisařek, nikdo z byrokratů EK. Za osobnost nelze považovat ani prezidenta Macrona. Jeho vratkou pozici ve Francii občas dobře zpodobňuje profesionálně perfektní zpravo-

daj ČT v Paříži. Bohužel je výjimkou s omezeními celkově chybné koncepce vedení jednostranného zpravodajství ČT.

Stejně jako Macron nemá podporu doma ani v zahraničí kancléř Německa Friedrich Merz. Nevýraznost své osobnosti zvýraznil skandálním porušením základního programu své strany a hlavního předvolebního slibu; ještě před nástupem do úřadu kancléře, spolu se svým předvolebním rivalem kancléřem Scholzem, usiluje o de facto protiústavní zrušení dluhové brzdy» znemožňující šílené zbrojení, jež chtějí odhlasovat ve starém Bundestagu «díky» kličce umožňující změnit zákon pomocí poslanců, kteří propadli ve volbách.

Alice Weidelová: AfD není neonacistická

O jaký skandál jde, na to poukázala v televizní diskusi předsedkyně Alternativy pro Německo (AfD) Alice Weidelová. V čele nejvýraznější strany, mající za sebou více než 1/5 voličů Německa, je mezi německou šedí i evropskou pouští vzácnou, všestranně působivou osobností. V diskusích na TV obrazovce nemá soupeře. Podmanivým klidem, přehledem, suverénním projevem získává posluchače. Vzhledem pěkně velmi vzdělané ženy působí sympaticky nevtráve v kontrastu k nevalně vypadajícím «pánům u moci» prapodivné koalice Merze se Scholzem.

Pokud ovládáte němčinu, podívejte se na některé z publicistických pořadů ZDF s Alicí Weidelovou. Dovede vysvětlit, že obviňování AfD z neonacismu je nesmysl stejně nehorázný jako tvrzení, že je pátou kolonou Putina. Pochopíte, proč se k ní lidé hlásí. Narodil od většiny politiků Německa v krizi, uspívá AfD s politikou výhodnou a prospívající Německu, jeho občanům. Nemusíte souhlasit s AfD, být jejím protivníkem, ale neměli byste věřit hloupým lživým známkováním Alice Weidelové z antisemitismu a neonacismu. Poslechněte si její skvělé interview s Elonem Muskem na internetu: Předsedkyně AfD rozhovor s Muskem na Bing Videu. Nemusíte souhlasit, ale že jde o přesvědčivou osobnost, lidsky srozumitelnou žurnalistku a perfektní političku je zřejmé.

Berlín ovládla levice

Při hlubším pohledu do Německa je k nepřehlédnutí volební výsledek v Berlíně. Metropoli Německa 2025 ovládla Die Linke. V čele Levi-ce je další výrazná mladá osobnost Německa Heidi Reichinneková. Narodil od konzervativních starců a vyložených zrádců levice v Česku jsou v německé Levici starší osobnosti zvány něžně «šedinami»; sympatičtí, uznávaní a výkonní.

Příkladem «šedin» je Georg Gysi, stále aktivní, zvolený v 78 letech do Bundestagu v Berlíně. V Berlíně uspěla Levice díky podpoře mladých voličů, jejich aktivnímu nasazení v předvolební kampani. Levice v Německu umí získat v politice podporu mládí, vychovává schopné spolupracovníky a nástupce. To je umění u nás vzácné.

Podobná situace je ve velké komunistické Číně, ale i v malém kapitalistickém, ale systémově podobném Singapuru a nově i v USA stářím zmoudřelého Trumpa, prezidenta obklopeného obdivuhodně schopným mladým okolím. Je tomu tak shodou náhod nebo jen díky chaosu, jak u nás politický a novinářský mainstream tvrdí? Nebo jde o hlubší, déle už existující příčiny a hluboké změny prosazující se převratně v USA, ale také v Číně i jinde ve světě?

Nové tváře velkých peněz

Takovou je dlouho se formující fascinující nová podoba velkých peněz - kapitálu přerůstajícího na scéně světa do jeho nových podob a převratných společenských projevů. Žel, z fascinující filozofie analýzy *Kapitálu* 19. století Karla Marxe zůstal stalinsky uzavřený systém v zajetí praxe dogmat vojenského komunismu Stalina. Přes záblesky otevření ozdravným změnám poloviny šedesátých let dlouho zůstal komunismus dál v zajetí úpadku Brežněvovy ukrajinské mafie ovládající politbyro až k zániku jejich byrokratického, korupční neschopností prolezlého SSSR.

U nás se to nejtragičtěji projevilo ve studentském hnutí. Z revolučního odkazu obětí 17. listopadu 1939 až po hrdinný odboj studentů Převroje popravených v Terezíně v posledních dnech před osvobozením, ze svátku Mezinárodního dne studentstva, kterým vzdával svět hold českým hrdinům, udělali každoročně opakovanou frašku kladení věnců v Praze na místě údajně zastřeleného, ale jak se ukázalo neexistujícího, studenta Šmída 17/11/1989.

Dodnes oslavujeme začátek údajně revoluce studentů, která se uká-

zala být spíš provokací agentů StB. Mnozí z nich pak sloužili «sametové» revoluci Devadesátek při budování mafiánského kapitalismu. Jak se ukazuje, dodnes pokračující zločinná korupce v Motole, Na Homolce, ale i jinde nemá konce. Korupci kombinovanou s byrokracií byl a je prostoupen kapitalismus od svého vzniku. Zvlášť vyniká v období zbrojení, válek a krizí.

Takový stav se vytvářel skrytě v protihitlerovské spolupráci jinak nepřátelských spojenců už koncem II. světové války. Smrtí barda spojeneckých vůdců II. světové války, prezidenta USA Roosevelta, nadějný vývoj sblížování dvou protichůdných forem kapitálu končil. Mosty v existenční nouzi vynucené spolupráce mezi kapitálem válečného komunismu Stalinova SSSR a opět nepřátelským kapitálem vybavené Trumanovy doktríny se hrozbou monopolu atomových pum svržených na Japonsko rozevřely. Poslední zbytky se zřítily do propasti Orwellem avizované studené války.

Poslední imperialista, jak sám sebe zálibně nazýval Winston Churchill, vztyčil Železnou oponu a rozdělil svět na Západ a Východ vyčerpaný válkou a uzavřený do bezvýchodného dogmatismu proletářského internacionalismu třídním bojem smrtelně poznamenaného stalinského impéria.

Otevřel se návrat k válce studené na pokraji jaderného hazardu sebezničení vyhlášený W. Churchillem a skoro k dokonalosti zkázy přivedený FBI Hooverem až po vítěze nad stalinským komunismem kovboje Reagana se Železnou lady Thatcherovou. Za halasného znění polnic ohlašujících totální konečnou porážku komunismu a zrození nesmrtelné éry rozvoje kapitalismu se začalo ukazovat, že tomu tak vůbec není.

Čtvrtá hvězda na praporu Číny

Málokdo zprvu zaznamenával, že už v roce 1949 vznikla komunistická Čína s rudou vlajkou čtyř hvězd. Tři patří dělníkům, rolníkům a inteligenci. Jak nesázím, tak bych se vsadil, že téměř nikdo neví, že čtvrtá hvězda na vlajce Číny od vůdce Mao Ce-tunga patří kapitalistům. V konfliktech studené války mezi dvěma supervelmocemi rozděleného světa se s vysmívanou říší čínských komunistů dlouho vůbec nepočítalo. Málokdo zaznamenal, že vedle Mao Ce-tunga tam byla velká osobnost Čou En-laje, že se mohl rozvíjet reformátor Teng Siao-pching i současný prezident Číny Si Ťin-pching. Začal se na scéně vůdčích mocností projevovat překvapivě úspěšně třetí úplné vzduš, se kterým se stále vůbec nepočítalo.

O úspěšném komunistickém kapitálu socialistické Číny nám nikdy nic slovem neprozradila mnoho let stále působící protičínská zpravodajka ČT Šámalová. Skvělou knihu *Geopolitika Číny* napsal vynikající spisovatel a novinář, vysokoškolský profesor Oskar Krejčí. Doporučuji všem, kteří chtějí, nebo dokonce by měli o Číně něco vědět. I když je to kniha drahá a obsáhlá, je čtivá a srozumitelná; nebudete litovat. Pochopíte, proč Čínu nepovažuje prezident USA za nepřitele, ale za výzvu ke střetům v soutěži.

Belgie na scéně

Výplodem zbyrokratizované demokracie se nikoli náhodou stal Brusel. Belgie je poměrně mladý stát tří národností: Valonů hovořících francouzsky, Vlámů s holandsčinou a do třetice Belgičanů s němčinou. Belgie vznikla v «divadelní revoluci» v roce 1830 v boji proti Holandsku. Na konferenci v Londýně získala garance velmocí Evropy včetně Ruska. Monarchie si je plně zasloužila v začátcích obou světových válek, kdy je obdivným způsobem v boji s barbarstvím císařského Německa a ve střetu s nacistickou říší využila a splatila.

Tím do značné míry smyla temnou skvrnu předchozích dějin Belgie. Vynikla za Leopolda II. Velikostí zločinu tohoto krále Belgie přerostla všechny předešlé monarchie. Projekt «humanitární kolonizace» druhého krále Belgie Leopolda, podporovaný monarchiemi v čele s nejmocnější Anglií královnou Viktorie, uctíla jako příležitost i republikánská Francie. Ta první postřehla, že jde o poslední kořist do té doby v neprozkoumaném srdci černé Afriky podél řeky Konga. To už byl v běhu projekt belgického krále. Stal se první genocidou mající na svědomí až 20 milionů otrockou prací při těžbě přírodního kaučuku v Belgickém Kongu téměř vyhubených původních obyvatel.

Velká část krvavé «humanitární» cynicky podobné jako dnes «lidsko-právně» maskované loupeže uvízla v bezedných kapsách pře-

Pokračování na straně 3

MOŠT PŘES ŘEKU ZAPOMNĚNÍ

JAROSLAV ČEJKA

„Jak starěj, proč starej? Dneska si šedesátníci, který na tom maj, berou dvacítky jak na běžícím pásu… Zpěváci, herci, režisěři i politici - tak proč ne ty? Jenomže to chce nýst svou kůži na trh, ne jenom vybírat z toho, co se samo nabízí…“

„Jenže já nejsem žádněj herec, režisér ani politik. A neumím předstírat, že jsem něco, co nejsem. Nemluvě o tom, že já o žádnou dvacítku nestojím.“

«Ale jsi zpěvák - a kdo je dneska víc?»

„Ty bys mě, brácho, rozesmál. To bych musel zpívat nějaký populární sračky, anebo aspoň patřit do nějakýho klanu. Jako folkovej solitér jsem bez šancí.“

«A co takovej Jarek Nohavica?»

„To myslíš toho práskáče z Těšína?»

«Ach jo, ty mluvíš jako Hutka, brácho! Jen jestli z vás obou nemluví jen bledá závist.“

Johann ohrnul rty jako rukávy od košile v obavě, aby se neumazal. „No jasně! To, že nejsme zrovna vodvázaný z toho, že nám byla celá ta slavná sametová revoluce ukradená, není nic jiného než projev závisti! Ty taky nezapřeš, žeš byl v tý jejich partaji… Nadarmo se neříká, že kdo byl komouš jednou, zůstane komoušem vždycky - i kdyby stokrát převlíknul kabát! Přece nemůžeš popřít, že se k nám po převratu lidí, který tu celejch dvacet let víceméně v klidu kolaborovali, otočili zády. Ke Karlu Krylovi, Martě Kubišový, Hutkovi, ke mně a ke spoustě dalších. I když dodneška nechápu proč. Jestli se tak báli konkurence - ale to by snad přicházelo v úvahu spíš u těch přizpůsobivejch, u všech těch Vondráčkovejch, Davidů a Nohaviců, nebo prostě proto, že jsme byli jejich špatný svědomí, protože jsme jim připomínali - a občas ještě připomínáme - jejich selhání. Nejspíš jak kdy a jak u koho - a u některejch platí obojí…“

Ivan zavrtěl hlavou a nesouhlasně sevřel rty, ale pak je zase otevřel: „Já neříkám, že nemáš pravdu. Jenže ta tvoje pravda není celá! Ty víš, že muzika je moje třináctá komnata, že nemám hudební sluch a hudbě nerozumím, a proto o ní taky nerad mluvím. Ale ono to nebude o moc jiný než v literatuře. A tam je to trochu jinak, než jak se to dneska podává. Za normalizace nešlo nikomu o kejchář a víš, co se o tom v Čechách říká: ‚Když nejde o život, tak jde o hovno!‘ Přesněji řečeno, v Česku šlo jenom o funkce a o prachy. Normalizátoři svý odpůrce nelikvidovali fyzicky, ale především ekonomicky a jen zřídka kriminálně. Ale taky zapomněním. Tím hlavně emigranty, na který už jinak nedosáhli, který nemohli dát zavřít. Doby, kdy mohl dát Stalin zlikvidovat Trockýho až někde v Mexiku, jsou dávno pryč… Takovýmu Kunderovi, Škvoreckýmu nebo Kohoutovi po krku nikdo nešel, ale nesmělo se o nich psát, ani mluvit. A zrovna tak o Hutkovi nebo o Krylovi. Prostě se sázelo na to, že když sejdou z očí, tak sejdou i z mysli. Že na ně prostě zapomenem. Ale my na ně nikdy nezapomněli. A doufali jsme, že oni nezapomenou na nás. Jenže oni zapomněli… Psali a zpívali, jako kdyby doma žili jen samí normalizátoři,

kolaboranti či disidenti - a nic mezi tím. Jenže normalizátorů byly desetitisíce, skutečnejch kolaborantů jen o málo víc a disidentů pár stovek. Ale kromě nich tady pořád ještě bylo hezkejch pár milionů normálních lidí, kteří se snažili žít, užít a taky uživit svý rodiny a dělat něco smysluplnýho. Každěj nemohl utýct! Mimochodem, všimni si, kolik slavnějch českějch spisovatelů a umělců, včetně emigrantů a disidentů, bylo bezdětnějch, nebo se na své děti vysralo: Havel, Kundera, Škvorecký, Landovský, Kohout a další a další… To se to hraje a píše, když člověk nemusí živit rodinu! To se to pulírujou vlastní štůty, když se nemusej utírat zadky dětem! A to se to hraje na mravní autority, když člověk nikdy nestál před žádnou Sofiinou volbou! A od takovejch lidí si po Listopadu ty, který nekopali jako oni jen za sebe a svý ideály, nechali vsugerovat pocit viny, anebo se naopak začali považovat taky za vítěze. Tak jak kdo… Ale dovedeš ty si, Johánku, vůbec představit, jaký muselo bejt jejich rozčarování, když zjistili, že bývaly disidenti a emigranti se na ně dívaj skrz prsty? Že s nima v lepším případě pohrdaj a v tom horším je nenáviděj? A můžeš se potom divít, že se k nim lidi otočili zády? Však ty se na mě taky díváš s despektem, a kdybych nebyl tvůj brácha, tak bys mi možná ani ruku nepodal. Víš ty vůbec, jak jsem z toho otrávenej a znechucenej? Doufal jsem, že aspoň ty pochopíš, že jsem se nechoval o nic hůř než třeba za války svitavskéj pseudohrdina Spielbergo-va filmu Schindlerův seznam… Spíš líp, protože jsem nikoho nezneužíval na polootrockou práci - i když jsem asi taky mnohem míň riskoval… Řeknu ti, že kdybys nebyl můj brácha, asi bych tu radši seděl s Nohavicou než s tebou, protože bych si s ním určitě líp rozuměl. A jeho písničkám dám vždycky přednost před téma Hutkovejma. Nejsem sice žádněj svatej, ale vždycky je mi milejší obrácenej hříšník, kterej má pochopení pro lidský slabosti, než stovka spravedlivejch, který se nás hříšníků štítěj… A mimochodem, ke Krylovi, stejně tak jako třeba ke Strozovi, kterej v Mnichově celý léta vydával knížky českějch disidentů a emigrantů, se neotočili zády obyčejný lidi, ale právě ty disidenti a emigranti a spolu s nima novodobí kariéristi, co chtěli bejt *in*…“

Ivan skončil svůj faustovský monolog a nalil dva panáky.

„Tak fajn, brácho,“ řekl Johann, „takže si to ze sebe konečně všechno vyblil. Ulevilo se ti aspoň? Můžeme to teď spláchnout jednou provždy?“

„Jak myslíš,“ řekl Ivan, ale tomu, že to bude jednou provždy, nevěřil ani trochu. Na křivdy se těžko zapomíná. Ty se dají jediné odpustit. Život s pocitem křivdy je jako život se žárlivostí. Tě se člověk taky jen tak nezbaví…

(JAROSLAV ČEJKA: *Most přes řeku zapomnění, politicko-erotický román*; nakladatelství Novela Bohemica, 2015; úryvek z kapitoly *Přivatizace ráje*)

Růst finančního kapitálu díky převratnému osvojení si informačních technologií jako další fáze růstu a rozvoje kapitálu proběhl téměř bez povšimnutí. Kapitalizace informací se vznikem a dalším růstem zakladatelů takových mamutů, jako Amazon zakladatele Jeff Bezose, startup investora Petera Thiela, Facebook Marka Zuckerberga se nedají přehlédnout. Šedá zóna někde mezi fantazií a sci-fi se stala k dalším výšinám rozvoje kapitálu pádící nadějnou skutečností.

Akčním vyjádřením tohoto nového stupně ve vývoji kapitalismu je Elon Musk, jeho hvězdně prosperující společnosti objevující rezervy a nebyvalý prostor rozvoje tam, kde se zdálo, že už žádný nemůže být. Musk se svými 12 dětmi, nejmladším jménem X na rameni v pohodě atmosféry Bílého domu jako vítaný host a poradce je tvář, možná charakterová maska, termín převzatý od Marxe používaný Josephem Voglem, profesorem Humboldtovy univerzity v Berlíně, jako výraz vyjadřující a zároveň skrývající charakter společensko-mocenských proměn současného kapitálu.

Výraz charakterová maska odpovídá koncepční, promyšlené a pečlivě připravené politice podstatných proměn silícího kapitálu USA obsažený v politice vlády prezidenta Trumpa.

Už to není nepředvídatelný improvizátor obklopený chaotickým spolkem politiků a poradců, ale pečlivě připravený, stále hvězdný herec-podnikatel, využívající svůj talent v politice. S nejbližším okolím prvního prezidentsvtví se zcela rozešel. Že není Trump žádný chaos ani sebestředný narcis, o tom svědčí prezidentův vysoce kvalifikovaný tým. Za viceprezidenta si vybral bývalého protivníka a kritika J. D. Vance. Jeho klíčovým poradcem se stal bývalý stoupenec Demokrátů, vizionář Elon Musk.

Právě Musk je personifikací nového stadia kapitalismu, který se prosazuje v USA za Trumpa, ale i v našem světě. Nejdříve docházelo, a všude ještě dochází, ke kapitalizaci informačních technologií. Když je koncentrace informačních podnikatelů a jejich kapitálu dost

PETR ŽANTOVSKÝ

JAROSLAVU ČEJKOVI

Na čem jen záleží? Na křídlech vážky tenkých jak dech tak nízko nad hladinou Nemusí být vždycky něco za nic a s křížem na zádech a do noci se hádat s vlastním stínem či to byla vinou

Nakonec je jedno která ruka – pravá – levá – mává ti To podle toho kde nosí své srdce prosté opratí a velkých slov Shořel sice krov ale základy jsou tam co byly Možná přijde kdosi co tu aspoň chvíli zavře oči spasí svět a ukrojí si chleba Víc vidět není ani třeba

Jen tanec dobrých víl jimž rozumí jen kdo je toho hoden Čeká nás všechny tentýž cíl Ale snad za pár chvil či o rok později? Či dříve o den? Asi je nejlepší to nevědět a nebyt překvapen

(17. března 2025)

VLADIMÍR HOLAN

POSLEDNÍ

Poslední list se třese na platanu, neboť on dobře ví, že *co je bez chvění, není pevně*.

Třesu se, Bože můj, neboť tuším, že brzy umřu a pevný měl bych být.

Z každého stromu spadne i ten nejposlednější list, neboť on není bez důvěry k zemi.

Z každého člověka spadne i ta poslední přetvářka, neboť prkno v márnici je docela prosté.

List nemusí tě, Bože, prosit o nic, dal jsi mu růst a on to nepokazil.

Ale já…

Před 45 lety zemřel národní umělec Vladimír Holan, jeden z nejvýznamnějších českých básníků 20. století (narozen 16. září 1905). Básník Josef Hora jej nazval »alchymikem slova«.

velká, díky bankami štedře financovaným start-upům přicházejí na trh další silní hráči, dochází k propojení informatiky s finančním kapitálem. Informační technologie převratně mění a ve vyšší formě kapitalizují, mění zpětně finančnictví.

To doslova i symbolicky elektrizuje Informační technologie. Probíhající proces přeměn obrovsky rostoucího kapitálu doprovází nástup umělé inteligence. Od digitalizace přichází rozvoj kybernetiky, blíží se převrat v revolučně nové energetice, chemii a fyzice. To vše zrcadlí Elon Musk, jeho start z ničeho k nejbohatšímu podnikateli na světě s vizí konkrétních stupňů jeho raket mířících ke hvězdám, ke kolonizaci Marsu. To je nejen víze, ale také podnikatelský záměr amerického prezidenta Trumpa.

Překážkou výzev a nové budoucnosti kapitalismu jsou války. Válka na Ukrajině je zbytečná, nebezpečná a nákladná. Neřešena byla by fatální překážkou. Pokud by nebyla odstraněna diplomacií, hrozí válka včetně jaderné zkázy. Místo otevřené budoucnosti by kapitalismu hrozil konec.

Na Hedvábné stezce

Pozitivní vývoj ovlivňuje a nové cesty vyznačuje vývoj v Číně. Komunistická Čína se naučila využívat kapitál ve prospěch svého socialismu a lidí lépe, než se to daří v kapitalistických zemích. Je inspirací otevřenou celému světu se svojí nabídkou obchodní a kulturní spolupráce nové verze Hedvábné stezky. Její cesta využívající kapitál i osvědčené metody výchovy, výběru mladých a schopných vědomostně, charakterově, kapitálově všestranně způsobilých lidí ve vedoucích pozicích.

To by mohla být cesta do budoucnosti pozitivně ovlivňující vývoj ve světě a také šance pro nás.

(Autor je členem Unie českých spisovatelů)

Pokračování ze strany 2

krásné prostitutky. Víc než o generaci mladší krásku si pohádkově zbohatnuvší Leopold II. přivezl z Paříže. Oženil se s ní, ale za několik dní zemřel. Královna Konga, jak ji přezdívali, topíc se v bohatství dožila až do čtyřicátých let minulého století. To v Bruselu začaly vznikat pilíře demokracie dnešního světa; dodnes tam sídlí centrála NATO a «demokraticky» odtamtud vládnou občaný nevolené komisařky Evropské komise. Taková je decentně tajená část curriculum vitae současné Evropy Bruselu vzývané jako tradiční vzor demokracie a lidských práv.

Za humanitární pomoc je vydáváno tažení Bruselu, NATO a Evropské komise Ursuly von der Leyenové na Ukrajině. Prozatímním milionem obětí za první humanitární invazí z Bruselu Leopolda II. a jeho Královny Konga zaostává.

Ale není ještě všem dnům konec. Ze stejné malého Česka premiéra Fialy a generála z Hradu volají zběsile nevybíravé hlasy do zbraně a do obětí. Zprvu jde o velké peníze při »jen« milionových ztrátách Ukrajinců; ale začínají hrozit atomovkou. To by mohlo hranici genocidy Bruselu v Kongu hravě překonat. Není pochyb, že bychom byli v atomovém střetu my, Češi, vymazání okamžité jako jedni z prvních. Jen někteří přeživší by ve strašných bolestech umírali postupně později.

Trump a jeho tým

Věřme, že zvítězí zdravý rozum a ve volbách budeme moci dát vale nejhoršímu premiéru vlády a ještě horšímu bakalářskému nedouku diplomacie, zrádci Pirátů Lipavskému. Mohla by k tomu napomoci už první fáze revoluční přeměny kapitálu. Převratně vyrostl v podobě informačních technologií, zjednodušeně internetu. Tento druh kapitálu je dokladem platnosti základní Marxovy teze, že kapitál vyjadřuje mezilidské vztahy.

Literatura • Umění • Kultura

SMRT »PUŠKINOBIJCE«

- KRVAVÝ VÝSLEDEK VNITŘNÍ KONFRONTACE

V Oděse byl 14. března za bílého dne na frekventovaném chodníku dvěma výstřely do hlavy popraven jednatřicetiletý **Demjan Hanula**, který byl považován za předního ukrajinského »puškinobijce«.

Vyhrožoval, že pokud konečně nebude odstraněn Puškinův pomník, strhne ho sám. V roce 2014 byl u zapálení Domu odborů, v němž uhořelo 48 občanů města ruské národnosti, lidé, kteří se před ohněm ukrývali na parapetech, byli střílení, pro jistotu i ti, kteří v zoufalství skákali z výšky dolů, o životy přišly i těhotné ženy a děti.

Krátce před smrtí se Hanula postaral o násilnou demontáž Leninova řádu, jímž bylo město vyznamenáno za projev statečnosti ve druhé světové válce, u zdi kláštera zlikvidoval pamětní desku dvěma rodákům Oděsy, kteří patřili k 118 členům posádky jaderné ponorky Kursk, která se 12. srpna 2000 potopila v Barentsově moři.

Na ulicích obtěžoval rusky mluvící, ničil sovětské a ruské symboly, prosazoval změnu názvů ulic ruských spisovatelů, básníků, hudebních skladatelů (včetně Čajkovského), trval na úplné »dekomunizaci« a »dekolonizaci«, oslavoval OUN a UPA, prosazoval násilné zabírání pravoslavných kostelů, které podléhaly Moskevskému patriarchátu, udával ty, kteří podle něj nerespektovali armádu. Napadal ukrajinské umělce, kteří po kyjevském Majdanu (2014) koncertovali v Rusku, nutil je, aby si před kamerami televize pokorně sypali popel na hlavu a omluvili se. Oděsský deník, který vychází v ukrajinštině, napsal: »Byl známý xenofobními výstřelky. Ve svém civilním autě za plného městského provozu přepravoval munici, což bylo v rozporu s armádními předpisy. Na frontu nenastoupil, tvrdil, že mobilizaci ze zdravotních důvodů nepodléhá«.

Vrah byl dopaden po pěti hodinách ve svém bytě, obviněn byl Sergej Koča (1972), hrozí mu 15 let vězení, nejspíš však doživotí.

Server Dumskaya.net slovem i obrazem informoval o tom, že »v centru Oděsy se shromáždilo přibližně 100 lidí, aby uctili památku zabitého aktivisty«. Město má více než milion občanů.

Ukrajinská historička Marta Havryshková vyjádřila lítost nad tím, že »Ukrajina stojí na pokraji vnitřní konfrontace, která by se mohla stát mimořádně krvavou vzhledem k rozkvětu černého trhu se zbraněmi a radikalizací společnosti vyčerpané válkou.«

Pamětní deska ruského prozaika a dramatika Antona Pavloviče Čechova na domě, ve kterém autor na českých jevištích často uváděných her *Višňový sad*, *Tři sestry*, *Strýček Váňa*, *Racek* a další, v Oděse v roce 1889 žil. Demjan Hanula patřil k aktivistům, kteří tuto historickou desku strhli.

Text a foto: IVO HAVLÍK

NELÁMAT SI HLAVU NAD STOPAMI V PÍSKU

Jihočeský básník, esejista a hudebník Luděk Čertík vydal po prvotině *Mnohé řeky* (2021) druhou sbírku, údajně prostřední kapitolu z básnického triptychu, což samo o sobě stojí za pozornost.

Pod názvem *Poslední divoké objetí* (vyd. Jakub Hlaváček – Malvern, 82 str., 2023) nalézáme osobitou poezii ve svérázně grafické úpravě, která je ovšem charakteristickým znakem bezprostředního přístupu k tvorbě. Představuje jistou míru originality, vypoovídá o nápaditosti a účelnosti, otvírá přístup do specificky pojatého prostředí. Jednou z předností je množství metafor, které nejsou samoučelné, směřují k pochopení cílevědomého úsilí.

Čertíkovy *//vlakové soupravy zarůstají břechanem; mezi pražci*

vykvétá pelyněk a pýr//, z jeho //prázdných oken vylétají sovy//, aby dopřál nahlédnutí do setmělé ulice, kde //kalný proud unáší smutné listí//.

Nemylme se, jeho poezii nevládnou výlučně temnější odstíny barev, také se pokouší *//procházet létem stoupat a klesat, klesat a stoupat krásou dnů okřídlených sluncem//*. Stříbří se, jiskří a jítí pozapomenutá vrstvenost lidství, kterou proniká poznatek o rozdílnosti nazírání, přiznání, že nastávají okamžiky sebestředné reflexe, v nichž vyvěrá poznání, že (citace) poznat koniklece se člověk prostě už nenaučí. Jako kdyby objevil rozlehlé jezero spodní vody, znal jeho polohu a marně se pokoušel najít k němu zdánou cestu.

Magická atmosféra příběhu, až nenápadného v poměrně nápadných kulisách, oživuje vskutku autentické nazírání na sílu i slabosti lidství, svěží víze je v určitých pasážích v účelném kontaktu s alegorickými prvky. Čertíkova poetika je zajisté náročná, podněcuje, rezonuje v ní snad až příliš třštivá fantazie, ale pozorný čtenář se dobere podstaty a rozhodně si *//nebude lámat hlavu nad stopami v písku//*.

Nejeden umně zahalený postřeh je obrazem, jemuž schází impozantní rám, nikoli kvalita.

FRANTIŠEK UHER

BOHUMILA SARNOVÁ

Březen

Březen ten mízou nešetří.
Vhání ji do všech korun stromů.
A my z nádherné procházky
navracíme se rychle domů.
Sluníčko hřeje sporadicky
okolo našich ramen.
Stulíme se pak raději
u horkem sálajících kamen.

Vzdálenosti

Tichá voda
lichá stopa.
Prostor dokořán.
Přiklopené hledí mraků
úzkost ze všech stran.
Odpovědi do ztracena
zlatá úmluva.
Mizející mince darů.
Přímka neznámá
klikatě si razí cestu
hledá jasný cíl.
Kde spočinou milodary?
K srdcím – tisíc mil.

Nespravedlnost

Kolik je v světě
ptačích křídel
a kolik pírek ztracených.
Kolik je lidí
jejichž úděl je složen
z úctů placených.
Tam bezděčně
se milost krčí
a nevystřčí nos.
A plástve medem přeplněné
padnou v plén hejnu vos.

PŘEČETLI JSME PŘES RAMENO

V Labyrintu bolesti Pavla Koláře se neztratíte

Na této akci to vypadalo jako na Sportovci roku. Nechyběli Jaromír Jágr, Kateřina Neumannová, Lukáš Krpálek, Jiří Procházka, Radek Štěpánek i Jaroslav Šilhavý. A to jmenuju jen ty, které jsem na křtu poznala. Vedle vrcholového sportu je spojovalo ještě cosi jiného: téma bolesti. Do knižní podoby ji zpracoval Pavel Kolář, fyzioterapeut, jemuž vděčí za kariéru nejeden reprezentant. Nazval ji *Labyrint bolesti a jak se v něm neztratit*. Záhy po vydání se stala bestsellerem. Nedívím se.

Tyhle pozvánky pro mě bývají vždy výzvou, jak s oblibou říkávají sportovci i Američané. Jistoty mám vždy minimálně tři: recenzovat se to bude těžko (je to moc odborné), o daném tématu nic moc nevím (ani to nemám šanci dohnat) a nikoho tam znát nebudu (nikdo mi to ani minimálně nevysvětlí).

V lepším případě dostanu k akci podklady, knihy předem, abych se mohla připravit. Což se tady stalo. A já jsem nad nimi s překvapením zjistila, že se nová Kolářova kniha o složitých věcech dá skvěle číst. A to všude tam, kde jsem zvyklá literaturu otevírat: v městské hromadné dopravě a v posteli, těsně před usnutím.

»Bolí to. Tuhle větu slychávám několikrát denně od roku 1987, kdy jsem nastoupil do Motola,« vysvětluje motivaci o ní psát renomovaný odborník.

Nová kniha by podle něj měla sloužit hlavně medikům, lékařům a poučenějším laikům. Nese v sobě totiž jeho letité zjištění, že bolest není, nemusí být pouze strašákem. Přináší nám často užitečný vzkaz, má tedy pro náš život smysluplnou roli.

Kolář do knihy vložil vedle odborných poznatků také poutavé příběhy, mezi něž zařadil ten svůj.

Od mládí čelí Bechtěrevově nemoci. Jde o postupné tuhnutí vazů a kloubů, zejména v oblasti páteře. Měli ji mj. i spisovatel Karel Čapek či papež Jan Pavel II. S bolestí se tak Kolář musel smířit, což v případě chronických onemocnění radí také pacientům. »Můžete ji využít ke svému růstu, sebezpoznání,« nepochybuje.

Díky rozsáhlé praxi ví, že vzdorovat bolesti má cenu jen na určitou mez, pak začne zcela ovládat mysl. »Musíte ji přijmout a pracovat s ní. Skutečný smysl života netkví jen v tom, co nás potká, ale v tom, jak se s tím vyrovnáme,« pokračuje.

Podobných zjištění přináší kniha řadu. Hladce se v nich orientuje i laik. Kolářovy myšlenky opřené o zkušenosti totiž pramení z toho, v čem každý z nás žije, z každodenní reality.

Tak schválně, kolikrát jste až hmatatelně, fyzicky cítili bolest svých nejbližších, když je ochromila? Kolikrát vám ke ztišení vaší bolesti pomohlo obětí toho, komu důvěřujete, koho milujete? Jak často bolest přešla i bez léků, když jste na ni přestali myslet?

Podobných »zážraků« jsou naše životy plné. Renomovaný fyzioterapeut jim dává »jen« odborné ukotvení. I proto se v jeho *Labyrintu bolesti a jak se v něm neztratit* sami neztratíte. Kolář umí lecky složitě věci, na něž pravidelně narážíme, popsat jasně, poutavě, odlehčit je vlastním postřehem.

Přidá-li se k tomu, že knihu zdařile ilustroval David Černý, vznikne poměrně logický bestseller. Kéž by stejně kvalitních věcí vycházelo u nás více.

Lenka Hloušková, www.novinky.cz

S prof. Petrem Kolářem v našem týdeníku hovořila Ladislava Chateau; interview pod titulkem *Když člověk ovládá hlavu, tělo se podřídí* vyšlo 27. února, číslo 9/2024.